

ASSUMPTA MARGENAT

ROSSI

Dues novel·les

MANOLO

—

ESCAPA'T D'ANDORRA

 efadós[®]

Primera edició: setembre del 2019

- © Assumpta Margenat Escobairó, dels textos
- © Sagar Fornies, de la il·lustració de la coberta
- © Editorial Efadós, d'aquesta edició
Carrer d'Edison, 3 · Nau A
Polígon industrial Les Torrenteres
08754 El Papiol (Baix Llobregat)
Telèfon 93 673 12 12
efados@efados.cat
www.efados.cat
- © Editorial Efadós, de la col·lecció
Biblioteca Andreu Martín

Direcció de la col·lecció:
Andreu Martín Farrero

Coordinació de la col·lecció:
Judit Terradellas Saurí

Assessorament lingüístic:
M. Neus Doncel Saumell

ISBN 978-84-17432-54-6

DL B 19480-2019

Imprès a Catalunya

Tota forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, salvant l'excepció prevista per la llei. Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, dirigiu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics) - www.cedro.org

MANOLO

ASSUMPTA MARGENAT

MANOLO

Arriba un vell amic

El propietari del pis on vivíem havia accedit, per fi, a canviar la instal·lació elèctrica, que era de l'any de la picor i s'estava desintegrant. Els fils trenats de roba i els aïllants de porcellana que s'estenien pel corredor fent penjarelles a dos pams del sostre tenien un color ronyós. Els cobria una mena de pasteta a base de fum, pols i cagades de mosca. A les habitacions, els interruptors oscil·laven desenganxats de la paret, suspesos només per dos fils recremats, i de les caixes de connexions, sense tapes, sortien els cables recarbolats i embolicats amb un esparadrap llardós.

Aquest era el paisatge elèctric. No cal dir que les aixetes del lavabo degotaven, que les rajoles de la cuina estaven esquerdades i saltaven a trossos, i que els panys rovellats de les portes no tanquen bé. És clar que només era un pis per a estudiants i pelacanyes.

Si volíem planxar, havíem de desconnectar l'escalfador, perquè es fonien els ploms, i quan anava la rentadora no podíem veure el Telenotícies. L'únic endoll que hi havia a la meva habitació era de 125, i jo n'estava farta perquè ja m'havia carregat més d'una ràdio quan la portava al lavabo i, distreta, la connectava a 220. Segur que a l'Eixample de Barcelona els pisos eren molt macos quan els van estrenar. Però, senyors, han passat cent anys!

A condició d'augmentar-nos el lloguer, «oh, és clar», l'amo ens va dir que sí, que ho faria tot nou, perquè algú l'havia avisat que, si la casa no complia els requisits legals i no tenia la cèdula d'habitabilitat, podria tenir problemes... *¡Hay que ver!*

Cada mes, quan apareixia l'amo, un o altre dels ocupants de la casa li parlava de la necessitat de renovar la instal·lació. Aquest senyor és dels que passen personalment cada dia u a cobrar el lloguer, perquè no es fia dels rebuts bancaris, nosaltres també li insistíem cada vegada que el vèiem. Començar el mes així, pagant i protestant, és fastigos.

Durant molt temps, que ens pessiguéssim en tocar els interruptors i que aquella instal·lació juràsica fos un perill constant d'incendi, no van ser arguments que el poguessin convèncer. Ara bé, la cèdula d'habitabilitat, el paper oficial... definitiu!

Quan va venir amb el lampista per ensenyar-li el que havia de canviar i demanar-li pressupost jo escoltava el que li deia... que com que engegàvem tantes i tantes estufes, és clar, allò s'havia fet malbé. I el lampista que s'ho mirava i deia: «Ostres, Pedrín!».

No era veritat això de «tantes i tantes». Només una a l'habitació de cadascú. O potser també volia que ens congeléssim? O és que pretenia que passéssim els vespres tots junts, allà encongits, al voltant d'una única estufa com qui s'està a la vora del foc d'una joiosa llar? L'amo anava fent cròniques històriques al jove lampista que segurament no havia vist mai res com allò.

—Aquesta instal·lació la va fer el meu pare. És de les primeres que hi va haver a Barcelona. Abans sí que es feien les coses ben fetes!

—Ostres, Pedrín!

Jo no l'aguantava. I no suportava veure com el botó més alt de la seva camisa arrossinada li escanyava la nou del coll.

Encara vam haver de passar uns quants mesos en aquelles precàries condicions fins que van venir els lampistes per començar a treballar. Es veu que van molt enfeinats. L'amo també es va presentar, naturalment, per vigilar que aquells quatre homes no perdessin el temps, i per si es podia aprofitar algun tros de fil vell. Durant uns quants dies aquella casa va anar de potes enlaire. Els que estudiaven no es podien concentrar: barrines, martells, soldadors... La més «finolis», la que treballava a Hisenda, es va entrebancar i va caure per culpa d'una bobina de cable, i va haver

d'anar fent saltets amb el turmell embenat durant una setmana. També vam tenir una sessió de crits a la dutxa per part del matemàtic, que no recordava que estàvem sense aigua calenta. Quan arribaves de treballar et trobaves el llit al centre del dormitori, les portes de l'armari obertes, i els jerses i pantalons apilonats perquè s'havien de passar fils. I l'amo que passejava nerviós amunt i avall del passadís. Però ens conformàvem amb tot allò perquè el canvi ens havia de beneficiar. I si Barcelona estava a punt d'inaugurar les Olimpíades, nosaltres estrenaríem la cadena del vàter.

Va passar el que em suposava: el dia que ens havien promès que estaria tot instal·lat, el lampista ens va dir que ho deixaria provisional, i que haurien de tornar per acabar-ho. A l'amo no li va agradar gens. A mi tampoc m'agradava haver d'aguantar-lo a ell més dies tafanejant per la casa.

—Veig que telefonen molt, vostès —em va dir. Vaig callar. No calia que li recordés que el telèfon no el pagava ell, ni que li expliqués que la Margarita comunicava durant tota la tarda. La Margarita havia telefonat dient que li truqués, i no hi havia manera... Però jo tenia ganes de tornar la pilota a aquell viudo amargat:

—Després s'haurà de pintar —vaig dir assenyalant aquell festival de tubs negres de plàstic que travessaven la casa de cap a cap.

—Això vostès mateixos, si ho volen fer a estonetes...

Era del tot improbable. Jo no en sé, de pintar. El pis és enorme, el sostre altíssim, i allà tots anàvem a la nostra i fèiem el mínim per la comunitat. Compartir aquell pis era simplement una qüestió d'interessos particulars i provisionals, i ja érem una mica ganàpies per fer el xiruca. No, jo no ho faria; encara que el més demòcrata de la casa, el que proposava de compartir els discos i sortir junts al cinema, tingués la idea de pintar el pis en equip. Imagina't. L'anunci de Titanlux que t'ensenyava per la tele com és de divertit decorar la casa de tots colors, sense fer gotes ni embrutar-se, jo no me l'he cregut mai.

El demòcrata gairebé sempre tenia un parell de vots a favor seu i de vegades guanyava els referèndums, com en el cas de si es podia entrar a les habitacions de cadascú a buscar alguna cosa que et fes falta: un diccionari, uns Kleenex... i aquestes urgències. Una altra

vegada també va triomfar el seu sector quan es va discutir si s'havia de preguntar *de part de qui* quan ens demanaven al telèfon. Jo els volia alliberar d'aquest amable servei pel que feia a les meves trucades, però no va ser possible; la d'Hisenda va dir que no es podien fer diferències. I quin mal hi ha a fer diferències? En fi, jo no guanyava prou diners per anar-me'n a viure en un altre lloc. I fins que a l'empresa em reconeguessin la feina que realment feia en lloc de pagar-me com a simple recepcionista, n'hi havia per a dies.

L'única persona raonable del pis era en Peter, un alemany estudiant de violí, que se sentia obligat a fer una provisió contínua d'aspirines de tant mal de cap que produïa als altres companys amb l'estudi de les seves lliçons. Però ara en Peter es perdia tota aquella gresca perquè ja era de vacances al seu país. Sort que tenia!

En Peter em queia bé perquè parlava un català molt distret que feia exasperar els altres del pis. Per exemple, per dir que havia somniat alguna cosa, deia: avui he tingut un trauma... Dels somnis, en deia traumes, directament. I també em divertien les seves discussions amb el matemàtic. Perquè ell deia que u més u també poden fer onze. I és clar, això tan evident, en aquella casa era anatemà. Però jo li donava la raó.

El propietari es va inquietar amb allò de deixar les obres en situació provisional, pensant-se que li sortiria més car, i va començar a fer reduir endolls i punts de presa de corrent. Vaig protestar. I ell també replicava.

—N'hi ha molts que voldrien un pis tan gran com aquest, i no es queixarien.

—A la cuina en necessitem dos, d'endolls. Un per a la nevera, i l'altre per al minipimer i el molinet.

—I vostès, ja saben el que costarà tot això? —i aquell últim botó de la camisa cordat... amb la calor que feia!

Els lampistes passaven cap aquí i cap allà fent el sord, però a mi em sembla que ens compadien. I el demòcrata i jo insistíem en aquella discussió perquè l'amo baixés del burro, mentre ells saltaven per damunt les caixes d'eines i les bombones de gas dels soldadors.

Enmig d'aquell batibull va sonar el timbre de la porta però ningú no en va fer cas perquè era oberta per les contínues entra-

des i sortides dels lampistes. Va tornar a sonar i em vaig acostar a l'entrada deixant els altres en plena campanya per aconseguir l'endoll. Òndia, era en Pous!

—Hola, Rossi —va dir amb aquella timidesa.

—Quina sorpresa! Quant de temps, nano —ens vàrem fer dos petons—. Quant fa que no ens vèiem? Mesos, segles?

En Pere Pous era un amic de molts anys. Una persona amable i reservada, prim, de llavis fins, que no es donava a conèixer fàcilment. És la típica persona que no parla d'ell mateix i no dona peu que tu parlis de tu. Això no vol dir que no li agradés discutir i polemitzar; amb ell havíem tingut converses llarguíssimes durant una època que ens va agafar per arreglar el món entre la nit i la matinalda. Els temes sempre eren molt filosòfics i la marca de la ginebra, Giró. Li tinc estima des del dia que em va dir, entre got i got, per què no m'havia d' enamorar d'ell. I no sé si li vaig agrair l'avís o la confiança. Ara, al cap de tant temps, el tenia davant meu com una aparició, amb una camisa de flors petites que li queia molt bé, amb cara desorientada i una bossa d'esports a la mà.

—Passa. Vaja... si pots. Hi ha lampistes, ja ho veus.

—Lampistes, eh? —la seva timidesa habitual.

—Anem al menjador... No, no, que hi ha gent. Anem a la meva habitació. Deixa la bossa per aquí a l'entrada, si vols.

—És igual, ja la porto —la tenia agafada amb les dues mans com si algú li hagués de prendre.

—I doncs, què m'expliques?

La meva habitació era l'únic lloc on em deixaven fumar. Gràcies. Era un dret especial que tenia per ser la més gran del pis. Sempre tan amables.

—T'he vingut a veure... —estava nerviós. Va tancar la porta de l'habitació darrere seu i vàrem quedar allà sols.

El finestral donava a la Gran Via i a més del soroll constant dels cotxes, de tant en tant se sentia espetegar algun petard, perquè era l'època dels petards.

—Seguem —li dic—. Vols una mica de cafè? N'hi ha de fet, i t'hi puc posar glaçons —sempre és un bon argument dir que el cafè ja està fet.

—No, gràcies. Ja n’he pres.

—Com van les classes a l’institut? –jo, per trencar el gel.

—Ja s’ha acabat el curs. Ara em toca corregir exàmens.

—I què, en penses suspendre molts?

—Bah! Les ciències naturals són molt fàcils –va fer ell. Hi ha gent que quan té algun problema per explicar no sap anar al gra i llavors et veus obligada a donar-hi voltes. I segur que es tractava d’un problema, amb aquell posat que feia. Algun fracàs amorós, potser?

—Els vaillets de l’institut encara són tan guapos? –vaig preguntar per si m’acostava al tema.

—Bah! Tot allò ja va passar. No em vull emmerdar més, que després hi ha moltes complicacions... Ara estic preocupat... Rossi... el meu pare... em neguiteja molt...

Es va obrir la porta de cop i en Pous, que començava a dir alguna cosa del seu pare, no la va dir. Va entrar un lampista per estirar uns fils que venien de l’habitació del costat per un forat de la paret. En Pous el va observar com si no sabés on mirar. Estava incòmode, i jo, tallada del tot.

—M’enganxes en aquest descontrol, però em sembla que no falta gaire per a l’hora de plegar. Aviat s’esfumaran tots i s’acabarà el soroll i el merder.

Et visita un amic que fa més d’un any que no veus i ha de coincidir amb un dia així. I precisament en Pous, que no es deixa anar fins al cap d’una bona estona. I aquells dos, que continuaven baladrejant a la cuina...

—És l’amo del pis, saps? Un rata. Es posa així per dos metres més de cable –li vaig voler aclarir aquells crits.

—Escolta, Rossi, si de cas me’n vaig –va dir de sobte tot mirant de reüll el *xispa* enfilat a l’escala damunt del capçal del meu llit.

—No, home, seu. Espera’t: em sembla que venen cap aquí –em referia als de la cuina–. Ara veuràs quina pinta fa el paio. Per què te’n vols anar? Si acabes d’arribar!

En Pous es va quedar allà palplantat perquè en aquell moment l’amo i dos més de la casa que s’acostaven pel passadís van

aparèixer davant la porta oberta de la meva habitació. Encara discutien i volien que jo m’hi ficués.

—Rossi, hem quedat que ens ho farà com nosaltres volem, però diu que hem de tornar a parlar del lloguer.

—Oh, és clar! –el propietari.

—Un segon augment? –quina barra que té aquesta mòmia!–. Però, escolti: No podem pagar més...

No em sortia cap argument per aturar aquell abús, i no m’agradava fer l’espectacle davant d’un amic meu que ja estava prou violent.

—Rossi, adeu. Ja ens veurem un altre dia –va saltar en Pous, que sortia precipitat de l’habitació cap a la porta de l’escala–. Adeu, ja ens veurem.

—Eh! Espera’t! –el vaig seguir unes passes, deixant de costat els altres.

En Pous, sense fer-me cas, no es va ni girar; i a mi em va semblar que no hi havia res a fer i que no calia que m’esforcés. Qui sap quan ens tornàriem a veure...

Em tocava continuar discutint amb l’amo, que era com parlar amb una paret.

—Escolti, ara no podem pagar més. Si de cas, l’any que ve...

—I qui és aquest jove que fugí? –em va interrompre–. Que potser viu aquí, també? –li acabava de passar pel cap que si al pis n’hi havia un altre, encara ens podia collar més amb el preu del lloguer.

—Aquí no fugí ningú –vaig alçar la veu–. Perquè ho sàpiga: és un amic meu molt educat que ha notat que la seva visita era inoportuna, i se n’ha anat.

Però jo tampoc ho veia ben bé així; aquella escapada no era normal. Què li passava, a en Pous? No vaig voler gastar més saliva amb l’amo del pis, i el demòcrata es va encarregar d’acabar la negociació que, per cert, va ser desfavorable per a nosaltres.

Ja era l’hora de plegar i els lampistes van recollir els seus trastos en un moment, apilant-los a un costat del passadís, i el senyor propietari se’n va anar tot tibet. Els divendres tothom té pressa. Deuen fer futbol.

Jo vaig tornar a intentar de parlar amb la meva amiga Margarita, però encara comunicava. No ho sabia, que fos tan xerraire. El número de la Margarita no m'agradava gens; té molts quatres.

2

Febre de joventut

En Pous s'havia descuidat aquella bossa blanca d'esports damunt del meu llit; una bossa nova, mig buida, amb les cinc anelles de coloraines pintades a les dues cares. Potser s'havia fet voluntari olímpic, que era l'última moda. Es veu que es lliga molt. Els amics, quan fa temps que no els veus, et donen cada sorpresa! Bé, aviat m'ho explicaria, perquè, si s'havia descuidat la bossa, segur que tornaria a buscar-la, i m'acabaria de parlar del seu pare. Deu estar malalt. Ara ja podríem enraonar més tranquil·lament. O potser, en realitat, no era del seu pare de qui em volia parlar... Molt reservat era en Pous... i solitari. Els gais de vegades són així; però tampoc n'hi havia per marxar corrent. Si s'hagués esperat una mica...

Va ser el pes excessiu d'aquella bossa desinflada que em va fer atrevir a obrir-la per veure quina mena de vambes hi havia allà dins. Se m'estava encomanant una tendència a la xafarderia des que vivia amb aquella colla de ximplets.

La cremallera s'encallava una mica i... vaja, vaja, vaja! No em creia el que veia. Xocant! Jo ja no me'n recordava, de tot allò. Quin flaix! Bé, dins la bossa hi havia una... *màquina*. És molt llarg d'explicar.

A la meva època de la universitat ens trobàvem plens d'eufòria perquè s'havia acabat la dictadura de Franco i començava una cosa que es deia llibertat, autonomia o no sabíem ben bé què. Algú es pensava que desapareixerien els exàmens i els suspensos. Hi havia

qui somiava instaurar l'amor lliure, i a les presons es creia que arribaria una amnistia. Es feien moltes manifestacions al carrer i la policia, que també estava molt eufòrica, estossinava qui podia a cops de porra, i llançava unes pilotes de goma que et podien matar...

—Rossi, què fas tan pensativa amb aquesta bossa? —la d'Hisenda havia entrat de cop a la meua habitació. Jo encara no havia aconseguit que no m'ho fes, això d'entrar sense trucar.

—Jo, pensativa? Tu somies! —vaig dir mentre tancava ràpidament la cremallera de la bossa—. Com va el teu turmell? —afegeixo per sortir del pas. M'havia fet sobresaltar, la molt poca-solta.

—Millor. Però em preocupa la marca que em deixarà la bena a la pell. D'això... que soparàs a casa? —potser li havia agafat per fer un suflé i em volia convidar.

—No, no soparé a casa —vaig dir tallant la conversa.

En una d'aquelles manifestacions, un grup de companys del curs ens vam agrupar casualment, corrent cames ajudeu-me, perquè ens empaitaven els «especials» del mocador rosa brandant la porra. Quina velocitat, la d'aquells homes! Allò sí que era olímpic. En tombar per un carrer ens vam trobar de sobte amb uns quants guàrdies civils que venien de cara apuntant amb les metralletes. Aquell dia, fins i tot havien mobilitzat la guàrdia civil. Quin cangueli! Vam continuar corrent endavant perquè no podíem fer altra cosa, i ells es van trobar barrejats entremig nostre. Tenien el diable al cos: ¡*Cabrones...*! cridaven, i repartien cops de culata a tort i a dret. Una noia va caure d'esquena, li sortia sang del nas. Darrere nostre petaven les pilotes, però els «especials» ja no ens empaitaven perquè estaven apallissant per un altre costat. Dos estudiants tenien immobilitzat el guàrdia que havia tomat la noia, que maldava per atacar amb la metralleta. Hi va haver una mena de batalla al voltant d'ells tres, vam caure a terra, i alguns guàrdies civils també. Tothom cridava. En un moment, s'havia organitzat un poti-poti que quan ho comentàvem després, ni nosaltres mateixos sabíem explicar. No sé si érem valents o inconscients: ens haurien pogut desaparar... Però un providencial còctel Molotov dels trotskistes d'Arquitectura va explotar estrepitosament a

la soca d'un plataner, a tocar nostre, i els va fer esverar molt. Unes flames de cinc metres! A nosaltres també ens va espantar aquella foguera i aquells espetecs. Els d'Arquitectura fugien amb mocadors a la cara com si fossin bandolers. I tot d'una, un *jeep* en marxa, que de poc atropella en Jordi, recollia els guàrdies que anaven saltant dins del cotxe per la porta del darrere mig ofegats pel fum. I ens vam trobar allà sols, astorats.

Resultat: l'enemic havia fugit, i nosaltres ens vam endur un tricorni i una metralleta com a botí de guerra, arrabassats en aquella topada caòtica. A la següent cantonada, fora de la vista de la bòfia, la Belén, amb els genolls pelats, ens ensenyava el tricorni que portava a la mà, i en Carles la metralleta que amagava sota l'anorac. No sabíem si vèiem visions.

I vet aquí el que ara tenia jo a la meua habitació dins una bossa d'esports: la metralleta del senyor Expósito Morales Carrión. Aquest era el nom que va llegir la Belén, en veu alta, d'una etiqueta que hi havia dins el tricorni, junt amb el número 155. Un nom i un número que no oblidaré mai.

Aquell dia, després de les manifestacions, vam dinar a casa del Lila amb un guisat improvisat. Els seus pares no hi eren i nosaltres estàvem excitats per l'eufòria col·lectiva als carrers i per les escenes de violència que havíem vist i patit. Recordo que ens vam fer unes fotos amb el tricorni posat, una cadascú. A les noies ens tapava els ulls, i els nois estaven desconeguts. Vam riure més que fent el *Tenorio* a la facultat.

Ara, allò que tenia a les mans, que els entesos anomenaven un *naranjero*, semblava un animal mort, una aranya de potes metàl·liques i rígides. Era fosca i estava una mica rovellada, desmuntada en dos trossos. Freda i aspra. No era precisament l'objecte de decoració que em compraria, però li tenia una mena d'estima i em portava bons records de la universitat, de quan érem *elementos estudiantiles*. I em refrescava la memòria de moltes aventures que ara costarien una mica de creure a qui no va viure aquells moments enfebrats. Estava clar que en Pous no se l'havia descuidat; una cosa així no te la deixes despistadament.

El problema va ser, per als sis de la colla, com conservar aquell trofeu, ja que no el podíem pas penjar damunt de la pissarra de la classe, al costat de la foto que presidia els nostres ensopiments. Algú el va guardar a casa seva, i el va passar a un altre company quan els seus pares ho van descobrir. Recordo que a mi també em va tocar algunes vegades, i que l'amagava a la prestatgeria, darrere els meus llibres. I així ho vam anar fent, tot i que va ser difícil mantenir aquell secret, un secret que es deia «mixeta».

En Jordi proposava que ens integréssim en un partit polític, que llavors estava molt de moda. Però els partits polítics eren molt avorrits, i nosaltres no hi teníem gaire devoció.

La mixeta va ser la responsable de la creació d'aquell grup d'amics, que fins al dia de la manifestació només érem companys de curs d'una carrera de filosofia que ni tan sols vam acabar. I el fet de no poder comentar amb llibertat que teníem aquell parell de relíquies ens va unir. Al cap dels anys, quan mantenir el secret ja no va ser una qüestió vital, ens vam distanciar i la colla es va acabar desfent. Però alguna cosa queda dels juraments de la joventut...

I ara, la veritat, després de tant temps, aquesta no me l'esperava. En Pous té una mica de cara, m'ho podia haver dit! Arriba, descarrega, i se'n va. *¡Hay que ver!* I tant, que li trucaré! En Pous no sap que jo en aquesta casa no puc amagar ni una pedreta, que no tinc gens d'intimitat. I la senyora de fer feines... ui, la senyora *Crista-limpiales!*

Vaig posar la bossa sota el llit, que és el primer amagatall que se t'acut; però ja veus! La vaig treure de sota el llit i la vaig guardar entre les mantes de l'armari. Què vols que et digui... No sabia on posar-la: cada vegada era més grossa. Pere Pous, quan et vegi, em sentiràs. Em van tornar a cridar des del passadís:

—Rossi, és per a tu –havia sonat el telèfon i el matemàtic l'havia agafat–. És el teu nòvio –i què li importa, a ell, si és el meu nòvio o no!

—Ets la meva petita princesa? –vaig sentir entre el soroll d'unes monedes que queien en l'aparell d'una cabina.

—Hola, Manolo.

—No he pogut aguantar més i t'he hagut de trucar.

—Ets un exagerat.

—M'agrada ser exagerat en algunes coses. En les bones.

Jo em vaig tallar. Et diuen princesa, i tu tens el cap en una metralleta i en uns embolics que no pots explicar.

—Manolo...

—Ara que et sento la veu, ho torno a tenir claríssim. Però ja saps que el telèfon no m'agrada i que tinc ganes de veure't... Tinc una coseta per a tu.

—Ah, sí? –avui ja me n'havien fet un, de regal.

—No és una cosa petita, eh? És una cosa força gran.

—Com de gran?

—Com... un elefant petit –ostres! No és el que em pensava.

—Manolo, jo també tinc ganes de veure't. El que passa és que... avui he quedat per sopar amb la Isabel –sabia que l'estava cagant però no tenia cap més remei que dir-li això.

—Amb qui? –va canviar el to–. No me n'havies dit res, d'aquest sopar.

—Amb la Isabel... –és clar que no li havia dit, jo què sabia!

—Rossi, m'acabes d'apunyalar –va fer amb molta tristesa–. Adeu. Ah, si d'aquí a un moment t'arriba un missatge meu, oblida'l.

—Manolo, escolta...

El Manolo va penjar sense donar-me temps de dir-li que ens veiéssim més tard. Sense donar-me temps d'explicar-li amb què m'havia trobat. Tampoc li hauria pogut dir gran cosa per telèfon; no ho hauria entès. Què en sabia ell, de la mixeta! I tampoc s'ha interessat mai pel meu passat; diu que no en vol saber res, dels altres homes de la meva vida. Però no s'havia contrariat mai tant si jo anava a veure la Isabel. Quan al Manolo se li entristia la veu, a mi se'm trencava el cor.

Tenia un regust amargant a la boca, i la mà, idiota, agafada encara a l'auricular; i buscava una idea per fer que el món rebobinés unes quantes voltes. Però no.

Va sonar el timbre de la porta i m'hi vaig acostar pausadament, com un autòmat. I ara, qui devia ser? En Pous altra vegada?

Vaig obrir. Un gitanet d'uns deu anys, amb unes cames primes i morenes sota una samarreta llarga i blanca, m'oferia un clavell que duia a la mà. Em mira i em diu que porta aquella flor per a mi. Per a mi? Jo, tota parada, li dono les gràcies... i li volia agrair d'una manera més efusiva.

—Vols... una Coca-cola? —i ell, molt convençut i responsable, em diu:

—El Manolo m'ha prohibit agafar cap propina.

S'escapa escales avall, potser per defugir la temptació, i jo vaig tancar la porta a poc a poc amb el clavell vermell als dits que em tremolaven. Els missatges del Manolo sempre tenien aquest toc especial.

La iaia s'està morint

Vaig sortir de casa sense cap entusiasme amb aquella bossa d'esports que m'havien encolomat i, un cop al carrer, vaig veure que la gent també anava amb bosses i paquets. Venien de comprar, carregaven els cotxes, marxaven d'excursió a la platja... hi havia animació. Les fulles dels arbres de la Gran Via brillaven per les contínues pluges que havien rebut aquest any, la marquesina de la parada de l'autobús semblava flamant, i a terra destacava el blanc i el groc de les ratlles del paviment, acabades de pintar. Tota la ciutat feia un esforç per semblar neta i nova.

Jo no compartia aquest ambient general de bon humor perquè m'havien espatllat el dia. Vaig encendre un cigarret però el vaig llençar de seguida; ja havia perdut el costum de fumar i caminar al mateix temps perquè al Manolo no li agradava que fumés pel carrer.

A l'autobús, de bosses com la meva o semblants, n'hi havia una dotzena. Però la meva era més grossa, més blanca, més pesada, més bossa. Em vaig quedar dreta i la tenia agafada entre les cames, i una senyora gran s'hi va entrebancar. Ens vam demanar perdó mútuament. A cada parada em fixava atentament en qui pujava, i jo apartava la vista de seguida quan algú em mirava. I tothom em mirava. Quin trajecte més llarg fins a Gràcia! Després, encara un trosset més a peu per aquell barri de places petites i carrers estrets, al rovell de l'ou del món.

La Isabel em va obrir la porta amb un dit als llavis demanant silenci. Un gest que ja portava a sobre.